

SAVARIA ORSZÁGOS TÖRTÉNELEM TANTÁRGYI VERSENY

a 10. évfolyam számára

2021-2022. TANÉV

ISKOLAI FORDULÓ

2022. január 6. 14.00 – 16.00

A versenyző neve:

A versenyző iskolájának neve:

A versenyző iskolájának címe:

A felkészítő tanár neve:

***Kedves Versenyző! Válaszait olvashatóan írja le!
Hiba esetén egyértelműen – egy áthúzással – javítson!***

Csak a megfelelően végrehajtott válaszadás fogadható el!

A feladatsorban szereplő források hivatkozásai az értékelési útmutatóban található!

Maximum: 100 pont

Elért pontszám:

1. Karikázza be a helyes megoldás számát vagy az X - et!**12 pont/...**

a) Miltiádész győzelmet aratott

1. Szalamisznál	2. Marathonnál	X Plataiánál
-----------------	----------------	--------------

b) A görög-perzsa háborúk idején a flotta megerősítését szorgalmazta.

1. Hérodotosz	2. Leonidasz	X Themisztoklész
---------------	--------------	------------------

c) Megírta a görög-perzsa háború történetét.

1. Thuküdidész	2. Hérodotosz	X Szókratész
----------------	---------------	--------------

d) Napidíjat fizetett a színházlátogatásért az ókori Athénban

1. Plutarkhosz	2. Arisztotelész	X Periklész
----------------	------------------	-------------

e) Az Akropoliszon álló Erekhtheion (Pallasz Athéné szentélye) érdekessége, hogy oszlopaít

1. férfialakok	2. nőalakok	X oroszlánok alkotják.
----------------	-------------	------------------------

f) A Kr. e V-IV. században élő görög filozófus szerint az államot a tudósoknak kell vezetni.

1. Sallustius	2. Claudius	X Platón
---------------	-------------	----------

g) Isszosznál és Gaugamélánál hatalmas győzelmet aratott.

1. Cassius	2. III. Alexandrosz	X Spartacus
------------	---------------------	-------------

h) Az ókori Róma élén állt.

1. a 2 consul	2. a 2 néptribunus	X a 2 dictator
---------------	--------------------	----------------

i) Kinek a nevéhez fűződik az „Imádkozz és dolgozz!” jelmondat?

1. Szent Ágoston	2. Szent Benedek	X Szent Erzsébet
------------------	------------------	------------------

j) Az angol rendi gyűlés

1. 1 kamarás	2. 2 kamarás	X 3 kamarás
--------------	--------------	-------------

k) Elődeink félelmetes fegyvere volt

1. az ún. visszacsapó íj	2. számszeríj	X hosszúíj
--------------------------	---------------	------------

l) Szent István törvényei biztosították az egyház fenntartását

1. a kilenced	2. a tized	X a vámok fizetésével.
---------------	------------	------------------------

2. Egészítse ki a táblázatot a megfelelő adatokkal!**6 pont/...**

esemény	évszám	helyszín	történelmi személy
A császár kiadja türelmi rendeletét, amelyben biztosította a keresztényeknek a vallásuk gyakorlását	a)	b)	c)
d)	e)	Nicea	Constantinus / I. (Nagy) Constantinus
f)	391		Theodosius / I. (Nagy) Theodosius

3. Írja be a megfelelő oszlopba a zsidó, a keresztény és az iszlám vallás jellemzőinek betűjelét! **11 pont/...**

- a) kolostor b) Tóra c) evangélium d) Mekka e) héber
 f) Mózes g) Betlehem h) 622 i) „babiloni fogság” j) kötelező alamizsnaosztás
 k) „Őrizkedjetek pedig a hamis prófétáktól, akik juhoknak ruhájában jönnek hozzátok, de belől ragadozó farkasok.” (részlet a *Hegyi beszédből*)

Zsidó vallás	Keresztény vallás	Islám vallás

4. Egészítse ki az alábbi hiányos szöveget a megadott szavak segítségével! **Figyeljen arra, hogy nem minden szó vagy kifejezés illeszthető a szövegbe!** **10 pont/...**

jobbágy, nemes, cseléd, apród, fegyverhordozó, lovag, vadászat, teológiai ismeretek, lovaglás

„Lovag csak a) fia lehetett, de csak akkor, ha rendelkezett 7 készséggel: a(z) b) , az úszás, a nyilazás, vívás, a(z) c) , az ostábla vagy sakkjáték és a verselés tudományával. A hetedikétől a tizennegyedik életévig d)-ként szolgálva sajátította el a 7 készség alapelemeit. Tizennégy éves korától – mint ura e)- ja/- je részt vehetett a solymászatban és a lovagi tornákon. Ha elérte a 21. életévét és rendelkezett a fő erényekkel [...] következhetett a(z) f)-gál/-gé avatás.”

g) – i) Ramon Lull katalán író Könyv a lovagi rendről c. művében 10 lovagi kötelességet sorol fel. Az itt található 13 közül **húzza át annak a háromnak a sorszámát**, amelyek nem a lovagok kötelességeiről szólnak!

1. Az Egyház tanainak megtartása
2. Az Egyház védelme
3. A gyöngék és elesettek védelmezése
4. A lovagi tornán szíve hölgyének csak hajadont választhat.
5. A szülőháza szeretete
6. A lovagi irodalom, a matematika, a csillagászat ismerete
7. Nem hátrálhat meg az ellenség elől.
8. Szüntelenül harcol a hitetlenek ellen.
9. Eleget tesz hűbéri kötelességeinek.
10. Megtanulja annak az országnak a nyelvét, ahol harcol.
11. Adott szavát megtartja.
12. A rászorulókkal szemben irgalmas, bőkezű, jószívű.
13. A jog és jóság bajnokaként harcol az igazságtalanság és a rossz ellen.

j) **Húzza alá** az alábbiakból azt a helyszínt, amelyért a keresztes lovagok harcoltak!

Róma, Clermont, Jeruzsálem, Velence

5. Mi a közös a felsoroltakban? *Írja a vonalra!*

5 pont/...

- a) stadionfutás, távolugrás, diszkosz- és gerelyhajítás _____
- b) Savaria, Aquincum, Sopianae _____
- c) Magna Hungaria, Levédia, Etelköz _____
- d) Brügge, Hamburg, Lübeck, Novgorod _____
- e) András, Béla, Levente _____

6. **Húzza át** a sorba nem illőt! *Indokolja választát!*

12 pont/...

- a) - b) nádorispán, megyésispán, püspök _____
- c) - d) grófság, vármegye, örgrófság _____
- e) - f) Esztergom, Győr, Kalocsa (egyházszervezeti szempontból) _____
- g) - h) ferences rend, domonkos rend, bencés rend _____
- i - j) (**Válasszon a lenti képekből!**) _____

1. Assisi - Szent Ferenc bazilika

2. Orvieto - Cattedrale di Santa Maria Assunta)

3. Assisi – Basilica di Santa Chiara

k -l) **Rögzítse** a sorba nem illő kép két stílusjegyét!

7. Igaz vagy hamis az állítás? Jelölje a táblázatban X beírásával!**8 pont/...**

Állítás	Igaz	Hamis
a) Augustus természetes határokra törekedett, ezért támadta meg a pannon törzseket.		
b) Kr. u. 476-ban a római császár megosztotta a hatalmát Odoakerrel.		
c) Mohamed utódai, a kalifák egy személyben vallási és állami vezetők voltak.		
d) Az arabok előretörését 732-ben, Párizsnál a frankok állították meg.		
e) Gutenberg találmányát követően olcsó lett a könyvek előállítás, így népszerű lett az olvasás.		
f) Az augsburgi győzelem után a magyarok a zsákmányszerzés sikeréért tovább folytatták nyugat felé a kalandozásokat.		
g) Koppány a primogenitura elvét követve lett volna magyar fejedelem.		
h) Az Aranybulla megtiltotta egész vármegyék adományozását, az idegenek birtokszerzését.		

8. Ki mondhatta volna? Írja a történelmi személy nevét a vonalra!**5 pont/...**

- a) „A Damaszkusz felé vezető úton nagy fényesség vett körül. Szózatot hallottam: „Saul, Saul, miért üldözöl engem?”. Hirdetem, hogy mindenki számára megnyílt az út az új hit felé. Mindannyian testvérek vagyunk a megváltásban.” _____
- b) „III. Ince pápa engedélyével Assisiben létrehozhattam a nevemről elnevezett szerzetesrendet.” _____
- c) „Quedlinburgból Nagy Ottó német-római császártól kértem hittérítőket.” _____
- d) „Papnak neveltek, de a nagybátyám halála után királlyá koronáztak. Délnyugaton harcokat folytattam, hogy megszerezsem a dalmát városokat (Traut, Zárát, Spalatót). Horvát királlyá is koronáztak.” _____
- e) „A székesfehérvári „törvénylátó napon” aláírtam a szerviensek és a várjobbágyok érdekeit biztosító oklevelet.” _____

9. Írja be a megfelelő történelmi fogalmat a meghatározás után!**5 pont/...**

Meghatározás	Történelmi fogalom
Valamely etnikum, vallási csoport külső kényszer miatt elhagyni kényszerül szülőföldjét, majd szétszóródva, más népek között élnek.	a)
A földbirtokos földjén a jobbágytelek használatáért folytatott ingyenmunka.	b)
Kézzel írott könyv a középkorban. Anyaga eredetileg pergamen, később papír.	c)
Kézművesek szakmáként létrehozott érdekvédelmi szervezete.	d)
Két állam közötti szövetség. Az uralkodó személye közös, de az államok belső önállósággal rendelkeznek.	e)

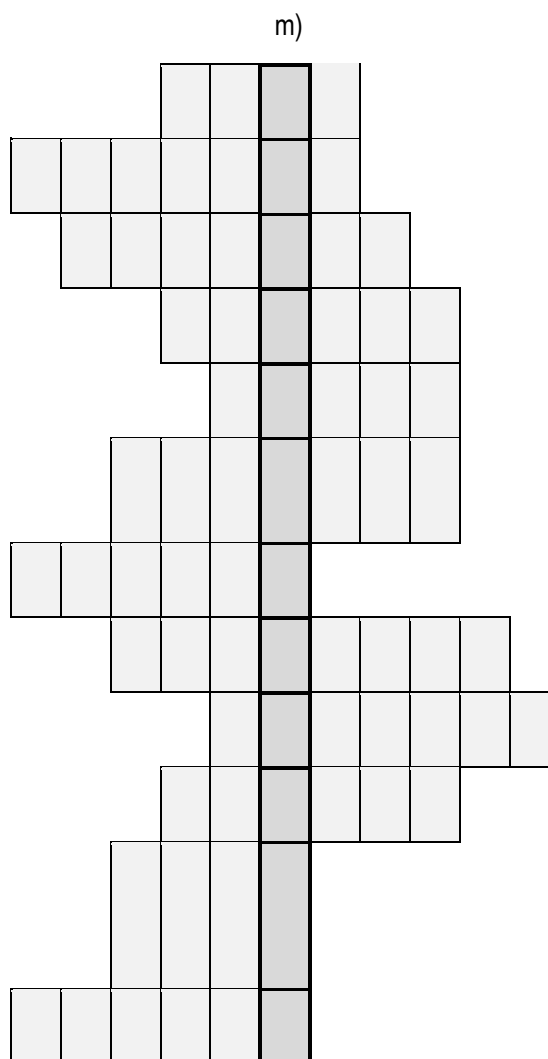
10. Melyik vallásra jellemzőek az alábbiak? Írja a vonalra a megfelelő választ!**1 pont/...**

Az egyház nyelve a görög lett. Az áldozás szertartásakor kovászos kenyéret használtak. Tagadták a purgatórium létét. _____

11. Írja be soronként a meghatározásnak megfelelő megoldásokat!

15 pont/...

- a) Szent István eredeti neve.
- b) Legyőzte Spartacus seregét. Az első triumviratus tagja.
- c) Bajor hercegnő, Szent István felesége.
- d) Egyházi gyűlés.
- e) Fémpecsét, amellyel egyházi vagy világi okiratokat látnak el.
- f) 907-ben itt arattak győzelmet a Magyar Fejedelemség harcosai a Keleti Frank Birodalom hadserege felett.
- g) A Keletrómai Birodalom központja
- h) Kereskedelmi városszövetség.....városok
- i) Bencés szerzetes. Csanádi püspök. Eretnéket gyilkolják meg. 1083-ban szentté avatják.
- j) Magyar uralkodó (1077-1095). I. (Szent) ...
- k) Uralkodói jelvényként kezdte használni a kettős keresztet. Létrehozta a kancelláriát. Ezen a néven a 3. magyar király.
- l) A középkorban a céhbe nem tartozó iparos.

n- o) Írjon két történelmi tényt a keresztretjvény függőleges sorában található személyről vagy fogalomról!
